

UKŁAD ODDECHOWY — THE RESPIRATORY SYSTEM

POLISH-ENGLISH STUDY CARD & GLOSSARY • KARTA EDUKACYJNA

AKTYWNY QUIZ KAHOOT! Sprawdź swoją wiedzę z zakresu słownictwa medycznego układu oddechowego online. Kliknij poniższy link, aby otworzyć interaktywny quiz: [Karta edukacyjna: Weź udział w quizie Kahoot! \(Kliknij tutaj\)](#)

I. REINFORCEMENT TEXT / TEKST POMOCNICZY

The human **respiratory system** (układ oddechowy) is a vital network that enables **breathing** (oddychanie), the basis of life. When we breathe, the **diaphragm** (przepona) contracts, causing **inhalation** (wdech) to bring **air** (powietrze) into the **lungs** (płuca), while **exhalation** (wydech) expels carbon dioxide. Air enters through the **nose** (nos), where **breathing through the nose** (oddychanie przez nos) filters and warms it, then passes through the **pharynx** (gardło), **larynx** (krtąć), and **trachea** (tchawica). The **epiglottis** (nagłośnia) prevents food from entering the airway. The trachea branches into **bronchi** (oskrzela), which divide into **bronchioles** (oskrzeliki) and end at the tiny **alveoli** (pęcherzyki płucne). Here, **gas exchange** (wymiana gazowa) occurs: **oxygen** (tlen) is absorbed into the **blood** (krew), and **carbon dioxide** (dwutlenek węgla) is released. In the blood, **red blood cells** (czerwone krwinki) use **hemoglobin** (hemoglobina) to facilitate **oxygen transport** (transport tlenu) and **carbon dioxide transport** (transport dwutlenku węgla). Oxygen is used for **cellular respiration** (oddychanie komórkowe) to produce energy. However, **respiratory diseases** (choroby układu oddechowego) like **asthma** (astma), **pneumonia** (zapalenie płuc), **influenza** (grypa), and the common **cold** (przeziębienie) can impair breathing, often causing a **cough** (kaszel). Additionally, environmental hazards like **air pollution** (zanieczyszczenie powietrza) and **smoking** (palenie papierosów) seriously damage our airways.

II. BILINGUAL GLOSSARY / SŁOWNICZEK DWUJĘZYCZNY

Termin (PL)	Translation (EN)	Termin (PL)	Translation (EN)
układ oddechowy	respiratory system	kaszel	cough
oddychanie	breathing	oddychanie przez nos	breathing through the nose
oddychanie komórkowe	cellular respiration	zanieczyszczenie powietrza	air pollution
powietrze	air	palenie papierosów	smoking
tlen	oxygen	pęcherzyki płucne	alveoli
dwutlenek węgla	carbon dioxide	płuca	lungs
wdech	inhalation	oskrzela	bronchi
wydech	exhalation	krtąć	larynx
wymiana gazowa	gas exchange	nos	nose
transport tlenu	oxygen transport	gardło	pharynx
transport dwutlenku węgla	carbon dioxide transport	nagłośnia	epiglottis
krew	blood	tchawica	trachea
czerwone krwinki	red blood cells	oskrzeliki	bronchioles
hemoglobina	hemoglobin	grypa	influenza
choroby układu oddechowego	respiratory diseases	przeziębienie	cold
astma	asthma	przepona	diaphragm
zapalenie płuc	pneumonia		